

2023-10-26  
A2023/01448**Arbetsmarknadsdepartementet**Kriminalvården  
601 80 NorrköpingSocialstyrelsen  
106 30 Stockholm

## Uppdrag att implementera och utvärdera behandlingsprogram för personer som utövar våld mot närstående

### Regeringens beslut

Kriminalvården ska stödja ett urval av kommuner i implementeringen av behandlingsprogrammet Predov (Preventing Domestic Violence), i enlighet med det förslag som Kriminalvården lämnade till regeringen den 1 mars 2023 (A2023/00381). Syftet är att möjliggöra en utvärdering av Predovs kausala behandlingseffekter i socialtjänstens verksamhet och för de personer som frivilligt söker stöd för våld mot närstående.

Socialstyrelsen ska bistå Kriminalvården i deras stöd till ett urval av kommuner i implementeringen av Predov, t.ex. vad gäller kontakt med kommuner samt vid förberedelser inför uppföljning. Socialstyrelsen ska även genomföra en vetenskaplig uppföljning av resultat och utfall som innebär att de kausala behandlingseffekterna av Predov, i så stor utsträckning som möjligt, utvärderas vid användning i kommunala verksamheter.

Kriminalvården ska lämna muntliga delredovisningar senast den 31 mars 2025 och den 22 oktober 2026 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Justitiedepartementet). Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 december 2028 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Justitiedepartementet).

Socialstyrelsen ska lämna muntliga delredovisningar senast den 31 mars 2025 och den 22 oktober 2026 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet, Justitiedepartementet och Socialdepartementet). Uppdraget, inklusive en sammanställning av den vetenskapliga uppföljningen, ska slutredovisas senast den 15 december 2028

till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Justitiedepartementet och Socialdepartementet).

För uppdragets genomförande får Kriminalvården under 2023 använda 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering för budgetåret 2023 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder – anslagsposten 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet. Rekvisition ska lämnas senast den 1 december 2023. En ekonomisk redovisning ska lämnas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2024. Rekvisition, återbetalning och redovisningar ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdragets genomförande får Socialstyrelsen under 2023 använda 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering för budgetåret 2023 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder – anslagsposten 8 Särskilda jämställdhetsåtgärder – del till SOS.

För 2024 och 2025 beräknas 2 000 000 kronor tilldelas Kriminalvården och 3 000 000 kronor tilldelas Socialstyrelsen. För 2026 och 2027 beräknas 1 000 000 kronor tilldelas Kriminalvården och 1 500 000 kronor tilldelas Socialstyrelsen, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

### **Skälen för regeringens beslut**

Utgångspunkten i regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är att förhindra att våld uppstår eller upprepas. Våld ska förebyggas med fokus på våldsutövare, det vill säga den eller de som utövar våld (skr. 2016/17:10). Regeringen anser att arbetet med att få våldsutövare att upphöra med sitt beteende behöver utvecklas. Regeringen anser att framväxten av nya våldsförebyggande insatser behöver kompletteras av ett stärkt fokus på utvärdering och uppföljning i syfte att kunna avgöra interventionernas effektivitet. Det senare är en förutsättning för att de insatser som genererar bäst resultat ska kunna spridas till regioner och kommuner. Det finns därför ett behov av att påskynda arbetet med att utveckla evidensbaserade våldsförebyggande insatser och metoder samtidigt som många initiativ och verksamheter med våldsutövare pågår (A2021/00839).

I augusti 2021 infördes en ny bestämmelse i 5 kap. 11 a § socialtjänstlagen (2001:453) som innebär att socialnämnden har ett förstärkt ansvar att verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Som ett led i det har Socialstyrelsen sedan november 2021 i uppdrag att analysera och lämna förslag på hur en permanent nationell samordning och kunskapsutveckling gällande återfallsförebyggande arbete med personer som utsätter närstående för våld kan utvecklas inom myndigheten (S2022/03178, S2022/04810).

Kriminalvården fick 2022 i uppdrag att ta fram förslag på hur behandlingsprogrammet Predov kunde spridas till kommunal och regional verksamhet. I redovisningen till regeringen i mars 2023 föreslår Kriminalvården en plan för spridning, implementering och effektutvärdering.

Socialstyrelsen har tidigare lyft att en bred användning av Predov i både Kriminalvården och kommuner skulle underlätta övergången mellan behandling hos de olika huvudmännen. Enligt Socialstyrelsen är det också önskvärt att förutsättningar skapas för en vetenskaplig effektutvärdering av programmet i frivilliga verksamheter (Socialstyrelsen 2020, artikelnummer 2020-3-6697).

Regeringen bedömer att det är angeläget att Kriminalvården får i uppdrag att stödja kommuner i deras implementering av behandlingsprogrammet Predov och att Socialstyrelsen får i uppdrag att genomföra en vetenskaplig uppföljning av implementeringens resultat och utfall som innebär att de kausala behandlingseffekterna, i så stor utsträckning som möjligt, utvärderas.

### **Närmare beskrivning av uppdraget**

Kriminalvården ska anpassa behandlingsprogrammet Predov till ett urval frivilliga verksamheter i kommunal regi.

Kriminalvården ska i uppdragets genomförande inhämta kunskap från länsstyrelserna inom ramen för länsstyrelsernas uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyten för yrkesverksamma som arbetar för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende (Fi2023/02050).

Kriminalvården ska också inhämta kunskap och erfarenheter från

Brottsförebyggande rådet, Jämställdhetsmyndigheten, Sveriges kommuner och regioner samt relevanta civilsamhällesorganisationer.

Vid utformandet av den vetenskapliga uppföljningen ska Socialstyrelsen beakta den effektutvärdering av Predov som pågår inom Kriminalvården. Uppföljningen ska genomföras på ett sätt som genererar kunskap om skillnader i resultat och kausala behandlingseffekter av Predov jämfört med andra relevanta behandlingsmetoder. För att möjliggöra detta ska en vetenskaplig uppföljning av behandlingseffekterna genomföras som innebär att utfallen mäts. Syftet är att i så stor utsträckning som möjligt kunna utesluta att en eventuell effekt som observeras inte beror på annat än behandlingen i Predov (KV 2022–9089).

På regeringens vägnar

Paulina Brandberg

Ulrika Helldén

Kopia till

Finansdepartementet/BA B3, K, SFÖ  
Justitiedepartementet/DÅ, KRIM, L2, L5, PO  
Socialdepartementet/SOF, SL  
Statsrådsberedningen/GRANSK, SAM  
Brottsförebyggande rådet  
Jämställdhetsmyndigheten  
Kammarkollegiet  
länsstyrelserna  
Sveriges kommuner och regioner